

Déli Hírlap

tervezés és kiadása: Timişoara, Piaţa Sf. Gheorghe
Szolgálati-ár) 4. Előfizetés: Ronggtól este kltenc-6rtig 252,
szomb 20 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei,
Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában
1 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP
FELHÍVÁS SZERESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesváron és vidéken házhoz kézbesítve
hasonlínt 60 lei, negyedévre 160 lei, félre 300 lei, egész évre
600 lei. — Kalföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei,
félre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel egytt.
Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZERDA / MÁJUS 2

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIŞOARA, IV. ÉVF. / 106 SZÁM

Végre

biróság is megmondotta a postavezérigazgatásnak, hogy az az eljárás, melyet a rádióengedélyek kiadása, illetve az ezek megadására irányuló érvények visszautasítása körül követ, törvénytelen. Jogtalan, törvénytelen és alkotmányba ütköző. A bíróság csak törvény betűjét és szellemét tekinteti és így az indokolásban a rádióengedélyesnek kulturális vonatkozásaira nem tért és nem is térhetett ki. Pedig már, most nem ártott volna a főpostás urakat, akik valami különös perverzissággal lélejelegtek abban, hogy a beadott kérvényeket visszautasítják, kioktatni arra, hogy mi is a rádió tulajdonképpen és milyen szerepe van a kultúra szolgálatában. Bukarestben ezzel ugylátszik nincsenek tisztában. Nincsenek tisztában, mert nem látnak tovább az orruk hegyénél. Ha nem így volna, ha a lapoknak nemcsak a botránykrónikáit olvasnák, ha egy kicsit igyekeznének kiszabadulni az önmagába begubózkodó bürokratizmusból, akkor feltétlenül látniuk kellett volna, hogy már hosszú-hosszu idő óta Románia az egyetlen állam, amelyben a rádió élvezete tiltott gyümölcs. Ennek a kulturárbuktató bürokratizmusnak szégyene, hogy amikor a szenegáli néger örülhet a rádió által közvetített jazzzenének, az idegen légió feyháztölteleke élvezheti a hazai hangokat, ezer és ezer kilométernyire otthonától, a délamerikai farmer nehéz napi munkája után, az ausztráliai benszülött kenguruvadászat után, a szibériai száműzöttől kezdve a kamesatkaí honpolgárig mindenkinek szabad a rádió, csak nekünk itt Európa keletén noli me tangere a modern technikának az a csodálatos vívmánya. Nem tudjuk, bornirtság volt-e az oka a postavezérigazgatóság antikulturális magatartásának, vagy a bürokratikus kényelmesség. Vagy talán más ok? Talán az, melyet a posta jogi képviselője a temesvári közigazgatási bíróság tegnapi tárgyalásán felhozott? Hogy a rádiótörvény értelmében „strain”, „idegen” nem kaphat rádióengedélyt, a kisebbségi állampolgár pedig „strain”? Strain azon a földön, melynek őslakója, amelynek megtartása és intézményeinek fenntartása érdekében összes honpolgári kötelezettségeinek fokozott lelkiismeretességgel tesz eleget? Főpostás urak, nem mi vagyunk az idegenek. Önök a strainek, mert lélekben idegenek tőlünk. Mert úgy akarnak kezelni mentális aberrációjukban, mint az egykori római helytartók a leigázott területek lakosságát. Róma hódítói a

kulturális fölény fegyverével is győztek. Főpostás urak, akiknek törvénytelenül arrogált rádióengedélyezési jo-

gaít a független bíróság a törvény nevében most egy kissé megnyirbálta, önök erről az állítólagos kulturföle-

ről nagyon szomorú tanúságot tettek. A vizsgán megbuktak a kulturából, és a törvénytárgyalásból is.

Parasztlázadás

tört ki egy faluban az agrárbizottság által a szomszédos községnek ítélt legelő miatt

Bukarest, május 1.

Vasárnap reggel az Ilfov-megyében levő Dobroesti község véres incidens színhelye volt. Két év előtt történt, amikor az agrárbizottság úgy döntött, hogy az állami birtokokból tíz holdat Dobroesti és Germanesti községek közt köinak enged át közlegelő céljaira. Az elmult évben az agrárbizottság megállapította azt, hogy Germanesti község lakosságának elegendő legelője van és ezért az egész területet Dobroesti község számára ítélte oda. Germanesti gazdái ebbe nem tudtak belenyugodni, de tiltakozásuknak nem volt eredménye. Szombaton a kiküldött kataszteri mérnök még akadálytalanul végezhetette munkáját, az éjszaka folyamán azonban ismeretlen bujtatók arra birták

Germanesti lakosait, hogy ellenszegüléssel válaszoljanak. A felizgatott germanestii lakosság erre vasárnap reggel nagy tömegben bevonult a szomszédos Dobroesti községbe és megtámadták azokat, akik az ő eddigi legelőjüket kapták. A esendőrség távozásra szólította fel a támadókat, akik azonban nem engedelmeskedtek a felhívásnak, sőt a tömeg egyik tagja megütötte C a r p főhadnagyot, a esendőrség parancsnokát is. A főhadnagy erre, hogy a lázadókat megfélemlítse, háromszor a levegőbe lövetett, de ez a figyelmeztetés sem használt, mert a tömeg továbbra is fenyegetően viselkedett. A esendőrség most már kénytelen volt önvédelemből fegyverét komolyan használni és a tömegbe lőtt. Négy ember

azonnal meghalt, többen pedig súlyosan megsebesültek. Szigorú vizsgálat indult meg a tényállás teljes felderítésére. A belügyminisztérium közli, hogy a véres incidens ügyében a vizsgálat lefolytatása után fog hivatalos kommunikét közreadni és a büntető szankciókat foganatosítani.

Az Ilfov-megyei Vasilati községben ugyancsak elégedetlenség tört ki a földosztás miatt. Számos paraszt a község háza elé vonult, hogy tiltakozzanak a földosztás sérelmei ellen. Az esetet azonnal telefonon jelentették Ilfov-megye prefektusának, ahonnan autón nyomban a helyszínére érkezett P o p e s c u Voevoda szubprefektus, aki nek sikerült az elégedetlen paraszttömeget lecsillapítani.

Mindenki rádióozhat

és a postavezérigazgatóság törvénytelenül utasítja el a szabályszerűen felszerelt kérvényeket

Temesvár, május 1.

Nem mindennapi természetű ügyet tárgyalt tegnap a temesvári ítéltábla mellett működő közigazgatási bíróság. Az ügynek az ad különösebb jelentőséget, hogy az első ilyenemű per volt az egész országban. Ismeretes, hogy a rádió használata az országban még mindig súlyos akadályokba ütközik és sok nehézségbe kerül a rádióengedély megszerzése. A tegnap tárgyalt közigazgatási per végre világosságot derített ebben a kérdésben. T ó t h Gyula lugosi lapszerkesztő felesége súlyos idegbetegségben szenvedett. Az orvosok szórakozást írtak elő számára. Tóth úgy akarta ezt a szórakozást feleségének megszerezni, hogy a bukaresti postavezérigazgatósághoz rádióengedélyért fordult. Kérését azonban minden indoklás nélkül visszautasították.

A postavezérigazgatóság visszautasító határozata ellen adott be panaszt a temesvári közigazgatási bírósághoz, amelyet tegnap tárgyalt D u m i t r e s c u Emil tanácsa. Tóth Gyula elő-

adta, hogy az alkotmánytörvény értelmében minden román állampolgár egyenlő jogokkal bír. Ő a rádiótörvény értelmében kérvényéhez csatolta az állampolgársági és erkölesi bizonyítványt és, bár nincsen előírva, még a sziguranecától is kapott támogató véleményezést. Kérte, hogy a közigazgatási bíróság hatálytalanítsa a postavezérigazgatóság plutató rendeletét és utasítsa a rádióengedély kiadására. A posta nevében Popescu ügyvéd azzal érvelt, hogy

a rádiótörvény egyik szakasza értelmében „idegenek” engedélyt nem kaphatnak és a posta szuverén joga, hogy kinek ad ki ilyen engedélyt.

Tóth Gyula, aki ügyvéd nélkül jelent meg, válaszában kifejtette, hogy ő magyar nemzetiségű, de román állampolgár, aki becsülettel teljesíti állampolgársági kötelezettségeit, tehát jogokhoz is jussa van. A rádió a modern kultúra legnagyobb vívmánya, attól az államhatalom nem tilthatja el. A rádiótörvény csupán a leadó áll-

ások engedélyezését szabja meg, de felyevő állomást minden román állampolgár, aki a harminc kilométeres tiltott zónán túl lakik, az engedély alapján felszerelhet.

A postavezérigazgatásnak kérték az okmányokkal felszerelt kérelmeket kedvezően elintézni és nem utasíthat el rádióengedélyek iránti kérelmeket.

A tábla rövid tanácskozás után a postavezérigazgatóság határozatát érvénytelennek jelentette ki, megállapította, hogy a törvényben előirt okmányokkal felszerelt kérvényeket nem áll jogában elutasítani és köteles minden folyamodó román állampolgárnak a rádióengedélyt kiállítani. A Tóth Gyula ügyében hozott határozatban elutasításra semiféle okot nem talál, azt törvénytelennek minősíti és utasítja a postavezérigazgatóságot a rádióengedély kiadására. A temesvári ítéltábla elvi jelentőségű döntése végre tisztázza a rádióengedélyek kiadásának a kérdését is, amelyet most a postavezérigazgatóság köteles magáévá tenni.

Harang és énekszó fogadta a Magyar Párt temesi vezetőségének kiküldöttéit négy községben.

Temesvár, május 1.

Zugott a harang és zengett az ének Sztancsófalva határában, amikor a Magyar Párt temestorontali vezetőségének kiküldöttéi közeledtek a község felé. A falu magyarsága éppen buzaszentelési körmenetet tartotta a határban. A kiküldöttek a körmenetekkel együtt vonultak be azután a községbe, majd a templomba mentek, ahol ünnepélyes nagymise volt. Misa után a szabadban tartották meg az ujjászervező közgyűlést, amelyen Ambrózy Andor báró szólalt fel elsőnek, aki ismertette a Magyar Párt céljait, törekvéseit. Németh Kálmán a szervezeti szabályokat és a szervezkedésben rejlő erőt tette szóvá beszédében. Gyulai János dr. arról szólt, hogy

a magyar telepések akiknek huszonnégy hold földjükből csak négy hold maradt, ma éppen úgy kéri az Isten áldását, munkájukra, mint azelőtt és reméli, hogy eljön az idő, amikor a felsőbbség visszaadja nekik földjüket.

Veterány Viktor dr., Dadányi György, Osztie Andor és Holló Gyula beszédei után Losonc István elnök adta elő Sztancsófalva magyarságának panaszait. Elpanaszolta, hogy a telepéseknek az elvett földek után még mindig adót kell fizetniük, most pedig az a veszedelem fenyegeti őket, hogy megmaradt négy hold földjüket messzefekvő más földdel akarják elcserelelni. A mostoha gazdasági helyzet miatt a lakosság hatvan százaléka már kivándorolt és félő, hogy újabb kivándorlások várhatók. Azután Páll György dr. főtitkár előterjesztésére a következőképpen választották meg az új tisztikart: elnök Losonc Ferenc, alelnökök Tarina János, Kovács József, titkár Sturmna János, Kovács Halasi Pál, jegyzők: Csóti Mihály, Zamjik István, ellenőrök Budár Pál, Kovács János, tanyagazdák Tarina János, Kovács József, szomszédügyi elöljárók Csóti Mihály (Andrásvölgy), Zamjik István (Liget), Csejtey Mihály (Lázárvölgy), Szántó Pál (Barkás), Halasi Pál (Szélesmező), Sturm Ferenc (Bükkös).

A Sztancsófalvai magyarság ebédre vendégül látta a temesvári kiküldötteket, akik ebéd után Rékásra mentek.

A rékási magyarság bandériummal fogadta őket és autóikba virágcsokrokat dobált.

A gyűlésen, amelyen Weisz Ernő főszolgabíró is jelen volt, Ambrózy Andor báró, Németh Kálmán, Veterány Viktor dr., Gyulai János, Osztie Andor, Dadányi György és Holló Gyula szólaltak fel, akik valamennyien a telepések helyzetével foglalkoztak. A választás során a Magyar Párt rékási tagozatának új vezetősége a következőképpen alakult meg:

Tiszteletbeli elnök Dietl Gusztáv esperes, elnök Horváth Gábor, alelnökök Dianovszky Imre, Antal János, titkár Deák András, pénztáros Kohajda János, jegyzők Wavrinszky Kálmán, Fodor András, Mendrák Ördög István, Gyapjas Ferenc, tanyagazdák Hajnal Sándor, Dianovszky Imre, id. Horváth Pál, Szentesi Mihály, szomszédügyi elöljárók Deák András, Grék Mihály, Bartha Dezső, Horváth József, Horváth János, Báb István, Nyíri András Németh Gusztáv, Szentesi

István, Bába Béla, Molnár Antal, Tódor Adrás.

A központ kiküldöttéi azután Gizellafalvára mentek. Gizellafalván negyvenöt magyar család él és ezeknek a helyzete valamennyi telepés község közül a legszánandóbb.

Nem voltaképpen telepések, hanem bérlők és bérelt földön építettek házaikat is. Most aztán nemcsak a földért, hanem saját házuk után is kötelesek bért fizetni.

Ambrózy Andor báró beszéde után valamennyi temesvári kiküldött szólalt föl. A gizellafalvai tagozat új vezetőségét a következőképpen választották meg:

Tiszteletbeli elnök Csokán János plébános, elnök Tornyai József, alelnökök Zsiros János, Gulyás András, titkár Kovács József, pénztáros Kókai Pál, jegyzők Kohonitz István, Kerekes András, ellenőrök id. Engler Péter, Szöllösi Gábor, tanyagazdák ifj. Engler Péter, Borsányi Menyhért, szomszédügyi elöljárók Kókás Gábor,

Kókás Elek, Kovács László, Simon István.

A vasárnapi szervező körut állomása volt Babsa telepés község. Fehér ruhás leányok énekkara fogadta a központ kiküldöttéit, akiket virággal halmoztak el.

Ambrózy Andor báró és a többiek mind a magyarság szervezkedésének szükségességéről és a Magyar Pártnak a telepések érdekében kifejtett munkájáról szóltak. Azután ujjaalakult a babsai magyarpárti tagozat, amelynek vezetősége a következő:

Elnök Horváth József, alelnök Vihányó János, titkár Ember István, jegyző Tamás Márton, pénztáros Tóth János, ellenőr Csizmadia András, tanyagazdák Tóth János, Taksás János, szomszédügyi elöljárók Kender Károly, Taksás János, Ember István, Kántor József.

Este kilenc óra múlt, amikor a babsai gyűlés is véget ért és a kiküldöttek a lakosság lelkes öljenezése mellett indultak vissza Temesvárra.

Gonosz hajsza

áldozata lett a lugosi vasuti vendéglős, akit a tábla felmentett

Temesvár, május 1.

Lugos város társadalmában négy év előtt nagy szenzációt keltett az a hír, hogy Comanovici Pált, a lugosi vasuti étterem akkori tulajdonosát, a rendőrség, majd pedig az ügyészség letartóztatta. Comanovici azzal vádolták, hogy erőszakos merényletet követett el egy szapárfalvai tizennégy éves cselédleány ellen. Az ügyészi nyomozás során azonban úgy az ügyészség, mint a vizsgálobíró Comanovici ellen az eljárást megszüntette. Ekkor a leány apja a megszüntetés ellen a temesvári táblai főügyészséghez felebbezett, amely utasította a lugosi törvényszék ügyészét a vádirat elkészítésére.

Comanovici erre a lugosi törvényszék 1925 novemberében megtartott főtárgyalás után három évi fegyházra ítélte.

Az ítéletet vádlott Valean Aurél dr. szenátor, ügyvéd útján a temesvári ítéletáblához felebbezte meg. Mialatt a felebbezési iratok a lugosi törvényszéktől a temesvári ítéletáblához kerültek, addig érdekes fejleményei akadtak az ügynek. Comanovici ugyanis 1926. év augusztusában idézést kapott az aradi rendőrségtől, ahol közölték vele, hogy bűnyűjében váratlan fordulat állott be. A büntető ügyben szereplő egykori cselédleánynak ugyanis Aradon lakik a nővére, aki egy ottani kereskedőnek a felesége. A fiatalabb leánytestvér, aki miatt Comanovici három évi fegyházra íté-

ték, látogatóban volt Aradon és ekkor a nővérenek beismerte, hogy a volt gazdája, Comanovici ellen beadott feljelentés aaptalan, mert Comanovici őt sohasem bántotta. A saját édesapja volt az, aki ellene vérfertőzést követett el. Az aradi rendőrségen a leány szenzációs vallomásától jegyzőkönyvet vettek fel. Ezenkívül a lugosi rendőrség előtt vallomástételre jelentkezett Comanovici volt szolgálója is, aki elmondotta, hogy a kriktikus időpontban a vendéglős nem is volt otthon és így az erőszakot nem követhette el. Ez volt a helyzet, amikor 1927 november ötödikén a temesvári ítéletábla Comanovici felebbezését tárgyalta.

Valean dr. a táblai tárgyalás során kérte a bizonyítási eljárás kiegészítését és az aradi rendőrségen felvett jegyzőkönyvek becsatolását annak igazolására, hogy Comanovici ellen ellenséges kezek hajsztát indítottak.

A tábla akkor helyt is adott a védő előterjesztésének, elrendelte a bizonyítási eljárás kiegészítését, valamint az aradi rendőrség jegyzőkönyveinek becsatolását.

Tegnap tartotta meg a tábla Fehér Antal tanácsa a második tárgyalást. Azon megjelent a koronatanuként szereplő leány is. A tábla az ügy kényes voltára való tekintettel zárt tárgyalást rendelt el, amely után Valean Aurél dr. mondotta el védőbeszédét. Jonescu táblai főügyész helyet-

tes váibeszéde során színtén kérte, hogy a bíróság szolgáltatson igazságot a meghurcolt embernek. Kérte a lugosi törvényszék három évre szóló fegyházbüntetésének feloldását és a vádlott felmentését.

A tábla rövid tanácskozás után a lugosi törvényszék ítéletét megsemmisítette és Comanovici a súlyos vád alól felmentette. Az ítélet jogerős.

Jégszekrények minden nagy-ságban vendég-lősök, hentesek és privátok részére. Vendéglői berendezések. Tízdesmérlegek nagy választékban
PETROVITS SIMON
IV. Timișoara, Preyer utca 21. 1168

Tömegcikkek

faáruban olcsón és jól készülnek

Dóczy Arpád faárugyárában

Timișoara--Rónác, Strada Dr. Marinescu 10.
(Allami iskola mellett) 425

JUNGINGER FERENC

lakatosmester

Temesvár-Gyár város, Kém-utca 2.

TELEFON 13-95

állandóan raktáron tart

takaréktűzhelyeket minden nagyságban és vállal minden szakmába vágó munkát legolcsóbban. 995

Átköltözés.

A m. t. község szíves tudomására hozom, hogy Helvét-utcából Erzsébetváros, Hattyu-utca 44. szám alá költöztem.

Winsam F.

cserepező.

Különbéle háztető-munkálatokat jutányos árban vállalok.

Elköltözés miatt

villa olcsón eladó vagy bérbeadó.

6 szoba, nagy park, 3 holdas kert és gazdasági épületek. Bármilyen vállalkozáshoz megfelel.

Ügynökök díjaztatnak.

COSTA JÁNOS

Pummer-u. 2. Petőfi csárda mellett. 1136

Házhelyeket

legolcsóbban vehet Ujkissodán, a vilamos megállótól 10 percnnyire fekvő telepen, □-ölenként 100 lei, 155 □-öl 15-500 lei, mely összeget 12 havi részletben kamatmentesen törlesztheti, tehát egyhavi részlet csak 1000 lei. Sies-sen, míg a készlet tart! Érdeklődjön Ternyancsev Tivadarmál, IV., Horváth Boldizsár-utca 3. 678

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpu-dert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Email városi gyógyszer-tárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Vásárhirdetmény.

A legközelebbi

johannistfeldi országos vásár
1928. évi május hó 20-án

fog megtartatni.

Az összes állatfajok felhajtása meg van engedve.

1139

Községi
előjáróság

AZ ÁSVÁNYVIZ FEJEDELME
A
MATILD
BORVIZ
Főlerakat: Egyesült Szikvizgyárak, Timișoara, Posta-u. 16.

Temesvár tiltakozik

a mexikói katolikusok embertelen üldözése ellen és tiltakozását a pápához juttatja

Temesvár, május 1.

A Temesvár-erzsébetvárosi római katolikus hitközség vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a Novotny-féle teremben. A közgyűlésen nemcsak a hitközség tagjai jelentek meg nagy számban, hanem ott voltak a többi temesvári katolikus hitközségek képviselői is.

Pater Kerl Norbert plébános nyitotta meg a közgyűlést. Üdvözölte a megjelenteket és hangsúlyozta, hogy egy év szép és eredményes munkája után a hitközség összeült, hogy beszámolót tartson.

Ugy a hitközség, mint pedig az egyháztanács tagjai között a legteljesebb egyetértés volt és ez érlelte meg az eredményeket.

Rámutatott végül arra, hogy a hitközség ne csak az egyházi adó fizetésében lássa célját, hanem a katolikus élet emelésében is. Matolay Zoltán dr. elnök magyar nyelven mondotta el megnyitó beszédét és különösen azt hangsúlyozta, hogy áldozatokra van szükség és pedig a templom belső berendezésének befejezésére, valamint kulturális célokra is.

Az egyháztanács jelentését a múlt évi működésről Kószó János dr. magyarul, Bambach Ernő németül olvasta fel. Kozumplik József elismerését fejezte ki az egyháztanácsnak eredményes munkájáért. Bagyánszky János pénztáros azután betérjesztette az évi zárszámadásokat, melyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Az új költségvetést a közgyűlés 470.000 leiel fogadta el. Ennek keretén belül

a hitközség a római katolikus fiú polgári iskolának huszonöt ezer, a német tanítóképzőnek huszonöt ezer, a józsefvárosi katolikus elemi fiúiskolának tízezer lei segélyt szavazott meg.

A hitközség tulajdonát képező ház költségvetését 211.000 leiben állapították meg. A ház védelmének törlesztésére a hitközség ismét jelentős összeget fordít. Néhány év múlva a ház ára teljesen le lesz fizetve és akkor annak jövedelme az adók és fentartási költségek levonásával teljesen kulturális célokra lesz fordítható. Bagyánszky János pénztáros jelentette, hogy a múlt évben a hitközség tagjairól új összeírást végeztetett és hogy jelenleg a hitközség tagjainak száma 2750. Azután rátértek az új alapszabályok tárgyalására. A hitközségi tanács javaslatát Kószó János dr. terjesztette elő. Mayer József ügyvéd elismerését fejezte ki azon, hogy

a hitközség életében teljes paritásban érvényesül a magyar és a német nyelv és azt a reményét fejezte ki, hogy ez a jövőben is így marad és hogy erre az alapszabály biztosítékot nyújt.

Pater Kerl Norbert plébános és Müller Henrik dr. felszólalása után a közgyűlés némi változtatással elfogadja a püspök által készített alapszabálytervezetet.

Matolay Zoltán dr. hosszasan ismertette azokat az üldözéseket, melyekben Mexikóban a katolikusoknak része van. Javaslatára a közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben

tiltakozásának ad kifejezést a mexikói embertelenségek miatt és tiltakozását Pacha Agost püspök után a pápához juttatja.

akit arra kér, hogy a Vatikánnál működő diplomáciai testületet hívja fel arra, hogy szintén emelje fel tiltakozó szavát. Azután tárgyalásra került Tihanyi György indítványa arról, hogy a hitközség vegye az erzsébetvárosi temető saját kezelése alá. Müller Henrik, Dittrich Ottó, Szappanos Gyula, Andres Ferenc dr., Schmitz Ferenc dr. és mások hozzászólása után a közgyűlés megbizta az egyháztanácsot, kövessen el mindent, hogy a temető az egyházközség kezelésébe kerüljön.

Olcsóbb élet

az iparosok szerint csak a maximális árak nélkül következhetnek be

Temesvár, május 1.

Temesvár város állandó választmány március végén úgy határozott, hogy Kolozsvár példájára eltörli a maximális árakat és a szabad kereskedelemnek ad helyet. Április hónapban az élelmiszerek árai nem is voltak maximálva, azonban a kereskedelemügyi miniszter úgy Kolozsvárt, mint pedig Temesvárt utasította, hogy a maximális árakat újból léptesse életbe. Tegnap délben a husiparosok, pékek, lisztkereskedők és vendéglősök megbízottai felkeresték Crismariu Oktavián dr. helyettes polgármestert, akit arra kértek, hogy a város ne maximálja újból az árakat és fejtsse ki a miniszter előtt, hogy rendelkezése Temesvárott a közélet érdekében nem hajtható végre. A küldöttség nevében Hollinger Miklós, Olariu

Péter, Spitzer Benő és Somogyi Károly beszéltek, akik rámutattak arra, hogy az olcsóbbodás esakis úgy következhetik be, ha nincsen ármakszimálás és szabad verseny fejlődhetik ki. Crismariu Oktavián polgármester helyettes a maga részéről meggyőződést adott annak, hogy a szabad kereskedelem esakis olcsóbbodáshoz vezet, azonban tekintettel arra, hogy a maximális árakat elrendelő törvény még nincsen hatályon kívül helyezve, úgy a miniszter rendeletét tiszteletben kell tartani és a város kénytelen májusra a maximális árakat újból életbe léptetni. A küldöttség beletörődött ebbe és a maximális árakra vonatkozólag több kívánságot adott elő. Az új maximális árakat május 2-án délután állapítja meg a város.

Csak kis szemle

volt a józsefvárosi iskolalátogatás nagypénteken

Temesvár, április 29.

Megemlékeztünk arról az iskolalátogatásról, amelyet Frates Romulusz tanfelügyelő a józsefvárosi katolikus elemi fiúiskolában nagypénteken tartott. Ebben az ügyben beszélgetést folytattunk most Metzger Márton dr. főesperessel, az iskola igazgatójával. Metzger dr. szavai az iskolalátogatást most más színben tüntetik fel.

— Az iskolalátogatás ügyében — mondotta Metzger Márton dr. — Petrovici János dr. tankerületi főigazgató úrtól azt a felvilágosítást kaptam, hogy az nem volt hivatalos látogatás, hanem csak helyszíni szemle. Ez pedig azáltal vált szükségessé, mert néhány nap előtt a józsefvárosi katolikus polgárság nagy küldöttsége járt az elemi iskola német tagozata érdekében a tanügyi hatóságoknál. A

főtanhatóság ebben az ügyben sürgős előterjesztést akart tenni a közoktatásügyi miniszterhez és azért kellett az iskola megtekintését nagypénteken végezni. A látogatás különben is csak félórára volt tervezve. A főtanhatóságon kijelentették még azt is, hogy a nagypénteki ünnepre való tekintettel az iskolalátogatáshoz való hozzájárulásunkat meg is tagadhattuk volna és annak semmiféle következménye nem lett volna. Így azonban a német tagozat érdekében a felterjesztés csak a husvétünnep után történhetett meg.

Mint értesülünk, a józsefvárosi katolikus elemi fiúiskola német tagozatának ügye kedvező elintézés előtt áll. Ugy a tanügyi hatóságok, mint pedig Coste Gyula dr. prefektus azt az előterjesztést tették Bukarestbe, hogy az iskolának adják meg a nyilvánossági jogot.

Földet

kell adni a kisajátított földekért

Temesvár, május 1.

A kisodai K e n d e-féle téglagyár tulajdonát képező hét hold földet, amelyet az agráreljárás során a kisajátítás alól egy ízben már mentesítettek, az agrártörvénynek a házhely kisajátításokra vonatkozó szakasza alapján házhelyjogosultak céljaira mégis kisajátítottak és a megyei agrártanács akkor holdankint ezerkétszáz lei kártalanítási összeget állapított meg. A döntés ellen a Kende-féle téglagyár Polgár Sándor dr. dettai ügyvéd után a temesvári ítélőtáblához felebbezett. Tegnap tartotta meg ebben az ügyben a tábla a tárgyalást. Polgár Sándor dr. kifejtette, hogy a kisajátított hét hold földnek a forgalmi értéke ma másfél millió lei és nem lehet elfogadni az agrárforumok kártalanítási összegét. Kérte, hogy a tábla változtassa meg az agrártanács döntését olyformán, hogy a rendelkezésre álló temestorontáli földből, vagy az ország más részén a hét hold forgalmi árának megfelelő földet adjon a volt tulajdonosoknak. Murarescu Vichentie dr. a kinstár képviselőjében a kereset elutasítását kérte. A táblai ítélet megváltoztatta az agrártanács döntését és kötelezte, hogy a Kende téglagyártól házhely célokra kisajátított hét hold föld forgalmi értékének megfelelő földet bocsásson rendelkezésre Temestorontálban, ha pedig itt nincsen, úgy az ország más részén. Amennyiben nem állana rendelkezésre föld, csak akkor kerülhet sor a földnek napi áron való kártalanítására. Temesvár városának és a Notre Dame iskolánovéreknek hasonló esetük van és valószínű, hogy a mostani döntés után ezek az ügyek is foglalkoztatják majd a temesvári ítélőtáblát.

Canna indica

(virágzó nád), leghálásabb dísznövény, júniustól októberig szakadatlanul virágzik. Niemez csödtömege, kertbejárat Király- és Ujlaki-utca sarkán, a 3-as villamos végállomásánál.

1911

Zsák

Zsineg

Kárpitos kellékek

Singer Henrik, Gyárvaros, Fő-utca.
Telefon: 13-28. 1153

MOZI

Belvárosi moziban:
Kedd, szerda (május 1, 2)

Gyárvarosi moziban:
Csütörtök és péntek (május 3, 4)

Mehalai Moziban:
Szombat és vasárnap (május 5, 6)

SVENGALI

"Az ismert „TRILBY" regény után.
Egy hatalmas személyiség, egy zenei zseni, vasakarattal és energiával, hართalan szügesztio hatalommal.

A főszerepekben:

PAUL WEGENER

ANITA DORRIS

ANDRÉ MATTONI.

Monopol; Emericus-Film Oradea-Mare.
Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy fodrászüzletemet Józsefv., Hunyady-ut 45. szám alatt újból megnyitottam. Pontos és előzékeny kiszolgálásról mindenkit biztosíthatok.
Szíves pártfogást kér
TRVEAN HENRIK, fodrászmester.

1183

Nagy kertmegnyitás!

Ma nyílik meg a szabadfalui uton a Fehér Galamb vendéglő.
Minden ünnep- és vasárnap nagy bécsi Schrammel-hangverseny humoros előadással.
Kiváló borok! Jó sör! Elsőrangú ételek!
Szíves pártfogást kér
Lőwinger Károly tulajdonos.

1063.

Horváth-féle

RECORD-képkeretgyár

május 1-től Hunyady-ut 14. sz. alá helyeztetik a volt Piffl-féle házba. (1101)

Hírek

A jó polgár érdemeinek lelkes méltatása

Temesvár, május 1.

Schubert Péter, Temesvár városának ez az ismert polgára most töltötte be életének hetvenötödik évét. Évtizedeken keresztül nagy szerepet vitt a város életében. Tagja volt a törvényhatósági bizottságnak és minden közérdekű munkából szorgalmasan vette ki a részét. Társadalmi téren is nagy szerepet vitt és vezetője volt számos nemes és emberbaráti egyesületnek. A háború alatt megalkotta a józsefvárosi polgári hadikórházat és azt sok hozzáértéssel és áldozatra kész szívvel vezette. Érdemeit első helyen is elismerték és több kitüntetés érte. A Viribus Unitis jótékony asztaltársaság, amelynek Schubert Péter egyik megalapítója és jelenleg diszelnöke, tegnap este a Scholier-féle vendéglőben vacsorát rendezett a tiszteletére. Ez alkalommal a vendéglő nagyterme zsufolásig megtelt Schubert tisztelőivel és barátaival. Steiner Ferenc gazgáryi igazgató üdvözölte a megjelenteket és ismertette az összeívetel célját. Azután következett Schubert Péter felköszöntése, amit magyarul Láng Béla dr., németül Mayer János nyugalmazott bíró ékesszólóan végzett. Schubert Péter, akit még számosan köszöntöttek fel, meghatva mondott köszönetet az ünneplésért és hangoztatta, hogy ezentul is éppen úgy csak polgártársai javára akar élni, mint eddig. A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt.

A DÉLI HIRLAP legközelebbi száma a mai május elseji munkaszünet miatt esütörtök reggel korán a rendes időben jelenik meg.

Bessarábia esatlakozásának évfordulója. Az ország vasárnap ünnepelte meg Bessarabiának Romániához való esatlakozása tizedik évfordulóját. Temesvárott a görög keleti román székesegyházban ünnepi istentisztelet volt, amelyen a polgári és katonai hatóságok képviselői vettek részt. A többi vallásfelekezet templomaiban szintén tartottak hálaadó istentiszteletet. Valamennyi katolikus templomban a nagymise után Te Deum volt.

Comsa püspök Temesvárott. Comsa Gergely dr. aradi görög keleti püspök Temesvárra érkezett. Az állomáson a püspök fogadtatására megjelent Tiucra Patrichie dr. főesperes. Comsa püspök a Tiszti Kaszinóban végighallgatta Berceanu Mihály képviselő konferenciáját. Comsa dr. a délután hívői társaságában töltötte, este pedig az aradi gyorsvonattal visszautazott.

Májusi ájtatosságok. Ma virradtránk május első napja. Ezt a hónapot a katolikus egyház Krisztus anyjának, Máriának szenteli. Május folyamán a templomokban naponta este hét órakor májusi ájtatosságot tartanak. Az első májusi ájtatosság ma este lesz. A májusi ájtatosságok énekesmüsora a következő: 1. Kedden: Dómkórus. 2. Szerdán: Theológusok. 3. Csütörtökön: Theológusok. 4. Pénteken: Német liceum. 5. Szombaton: Piaristák. 6. Vasárnapon: Dómkórus. 7. Hétfőn: Magyar Katolikus Polgári Fiúiskola. 8. Kedden: Római Katolikus Polgári leányiskola. 9. Szerdán: Allami Polgári Fiúiskola. 10. Csütörtökön: Dómkórus.

Samboteanu ezredes házassága. Samboteanu János ezredes, a temesvári rosióri-ezred parancsnoka, aki Temesvár társaséletében élénk szerepet játszik, házasságot kötött Last Doris Mária urasszonnyal. Tanuk voltak Bradescu Virgil táblabíró és Vuia Szalvator dr.

Révay Miklós emlékezete. A Magyar Párt nagyszentmiklósi tagozata ma tartja ünnepélyes keretek között ujjászervezési közgyűlését. A közgyűlésen Temesvárról Ambrózy Andor báró és Veterány Viktor dr. vezetésével nagy küldöttség vesz részt. A közgyűlés után külön emlékünnepet rendeznek a nagy magyar nyelvújítónak, a nagyszentmiklósi származású Révay Miklósnak az emlékezetére, aki most száz éve hunyta be örökre a szemét.

Az olasz képviselők bucsuja Magyarországtól. Budapestről jelentik: A Magyarországon járt olasz képviselők tegnap délben bucsuztak az egységes pártban, ahol jelen volt Bethlen miniszterelnök, számos miniszter, politikus és képviselő. A távozókat olasz nyelven Pekár Gyula bucsuztatta, majd átadta nekik Mussolini számára Árpád vezér ezüst szobrát. Az egységes párt háznagya valamennyi olasz képviselőnek albumot és egy ezüst cigarettatárcát nyújtott át.

Jégszekerények, fagyaltgépek, emalle- és alumínium konyhaedények leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

Elhunyt plébános emlékezete. Most van egy esztendeje annak, hogy a esanádi egyházmegye egy nagyra hivatott derék papja, Dittrich Ottó gyertyamosi plébános meghalt. Emlékeztére szerdán, május 2-án reggel nyolc órakor az erzsébetvárosi római katolikus plébániatemplomban gyászmise lesz.

Kalászlati eszközök, nagy választékban angol és Ziegonspeck gyártmányu Kecske-méti cégneél Timisoara. 973

Egy hét Olaszországban — ingyen. Valóban ingyen, mert az a 220 pengő, amibe az egy hetes kirándulás Budapestről Abbáziába, Lovranába, Velenébe, Lidóra és Trieszten át vissza a magyar fővárosba kerül, alig fedezi rendes körülmények között magát az utiköltséget. Olvassa el a részletes programot lapunk mai számának hetedik oldalán és siessen e hó 5-ig jelentkezni a Déli Hírlap kiadóhivatalában, ahol részletes felvilágosítással szolgálnak.

Blaha-ünnepély. A Magyar Nőegylet által tervezett Blaha-ünnepélyt, amelynek keretében a tavaly elhunyt nagy magyar művésznő emlékének hódolnak, május 7-én, hétfőn este tartják meg a városi színházban. Előadásra kerül a Piros bugyelláris című háromfelvonásos népszínmű, amelyben Blaha Lujza egykori szerepét Meworach-né-Bartkó Etus, a temesvári színház volt primadonnája játsza.

Ötven éves a karánsebesi tüzoltóság. A karánsebesi önkéntes tüzoltóság, amely 1878-ban alakult meg, május 20-án és 21-én üli meg fennállásának ötvenedik évfordulóját. Az ünnepségre számos bányási önkéntes tüzoltóság küldi el képviselőit, akiket május 19-én este fogadnak ünnepélyesen. Május 20-án délelőtt kilenc órakor ünnepi istentisztelet lesz, utána következik az új tüzoltószerek beszentelése, majd az egyesület érdemes vezetőinek arképeit leplezik le, végül pedig díszközgyűlést tartanak. Délben két órakor bankett lesz, délután pedig tüzoltói gyakorlatokat mutatnak be.

Morawek nyugalmazott tábornok halála. Morawek Vencel nyugalmazott vezérőrnagy, a gyárvárosi Főutca 20. szám alatti lakásán nyolcvan-két esztendőskorában meghalt. A vezérőrnagy, aki szép katonai karriert futott meg a régi osztrák-magyar hadseregben, a háború előtt nyugdíjba vonult, de a háború kitörésekor reaktíváltatta magát. Akkoriban Temesvárra került és az itteni hadbíróskág vezetője lett. Az impériumváltozás után újra nyugdíjba ment és azóta teljes visszavonultságban élt. Holttestét a gyászaházból szerdán délután öt órakor helyezik örök nyugalomra a katonai temetőben. Halálát özvegyén kívül négy gyermeke gyászolja. Egyik fia Ostenburg-Morawek Gyula gróf ezredes, aki a magyarországi proletárdiktatura leküzdésében nagy szerepet vitt. Másik fia Morawek István, aki Bécsben mint őrnagy teljesít katonai szolgálatot. Két leánya közül Elza Unger-Sternberg bárónak, a másik, Ilona Letovanied-vor Costric földbirtokosnak neje.

Krenner dr. (Spectator) temesvári fellépése. Az Arany János Társaság május hó 6-án vasárnap délelőtt 11 órakor a városi színházban rendezendő harmadik ünnepi felolvasó ülésének irodalmi eseménye Krenner Miklós drnak, a Spectator néven ismert kiténő publicistának előadása lesz a következő címen: Hagyományok-Ujtások. Elővételi jegyek a színházi pénztárnál.

A FRANCIAORSZÁGI PÓTVÁLASZTÁSOK EREDMÉNYE. Párisból jelentik: A belügyminiszterium hétfőn reggel kommunikét adott ki a vasárnapi pótválasztásokról. Hatszáz-tizenkét kerületben folyt a választás, de az eredmény csak hatszáz-tizenegy kerületből ismeretes. A pótválasztáson nyert mandátumok az egyes pártok között így oszlanak meg: jobboldaliak 15, demokrata republikánusok 145, baloldali republikánusok 106, radikális jobboldaliak 55, radikálisok 123, republikánus szocialisták 47, szocialisták 47, szociáldemokraták 101, kommunisták 14, szocialista-kommunisták 2, autonomisták 3 mandátum. Az autonomisták- nak eddig egy mandátumok sem volt. Ujabb párisi jelentés szerint a kommunisták, amikor kiderült, hogy a pótválasztásokhoz fűzött reményeik nem teljesedtek be, tüntetést rendeztek és számos helyen összeverekedtek a rendőrséggel. Két rendőrt életveszélyesen megsebesítettek. Sok tüntetőt letartóztattak.

A Magyar Nőegylet május 2-án, szerdán délután hat órakor a józsefvárosi Polgári Körnek az Elite-kávéház felett levő helyiségében választmányi ülést tart. Az elnökség kéri a választmány tagjait, hogy teljes számban jelenjenek meg.

OLVASSA EL lapunk 7. oldalán levő hirdetést az olaszországi társaskirándulásról és siessen e hó 5-ig jelentkezni a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Épül az ujksodai katolikus templom. Az ujksodai katolikus hitközség vasárnap délután az ottani iskolában tartotta meg évi közgyűlését, amelyen a hívők nagy számban jelentek meg. A közgyűlést Pater Kerl Norbert plébános egyházi és Roch György világi elnök vezették. Pater Kerl Norbert buzdította a hívőket egymás iránti szeretetre és összetartásra, Roch György pedig beszámolt a templomépítéséről. Eddig egy millió és hatszáz ezer lelt használtak fel a templom építésére és a befejezéshez még körülbelül ennyi szükséges. A falazat már teljesen elkészült és most legalább a tetőzetet kell minél előbb elkészíteni. A hívők áldozatkészsége eddig is díszesrendő volt, de elégtelen a teljes építési költség fedezésére. A közgyűlés azután úgy a zárszámadásokat, mint az új költségvetést elfogadta, valamint magáévá tette azt az alapszabálytervezetet is, amelyet a püspöki iroda kért el. Minthogy az egyháztanács tagjainak mandátuma lejárt, az új alapszabályok értelmében huszonnégy egyháztanácsost választottak. Az eddigi tanács tíz tagból állott, akiket az új tanácsba is beválasztottak.

Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében négyfogatásos ebéd kenyérral és kiszolgálással 35 lei. Naponta frissen csapolt sör. Azonkívül 50 leies menü következő étlappal: Spargli leves, kelkáposzta feltéttel, sertéskaraj burgonyával és salátával, piskóta rolád diókrémmel.

A csapos balesete. Papp Ferenc, aki a Preyer-utca 2. szám alatti vendéglőben mint csapós volt alkalmazva, szombaton este azzal volt elfoglalva, hogy az egyik sörös hordóba beleillesz-sze a szivattyus csapot. A sör nagy nyomása azonban a szivattyút kilökte és Papp Ferencet az állán veszélyesen megsebesítette. A mentők első segélyben részesítették, azután kórházba szállították.

FELHÍVÁS! LAKÓK! BÉRLŐK! A háztulajdonos által el nem fogadott házbér deponálását eszközöljük. Bármily lakásügyben felvilágosítást adunk. Lakóvédőegyesület, Mercy-u. 3.

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANE
Délamerika felé

N. G. I. GENOVA

„AUGUSTUS“
A világ legnagyobb motor- és gyorsgőzös délamerikai szolgálatban

35.000 tonnás

A hajó ut csak 13 napig tart

Indul Genuából (Olaszország) 1928 május hó 24-én
Érkezése Buenos Airesbe 1928 június hó 7-én

A vasuti ut Temesvárról a kikötőig kizárólag gyorsvonaton történik és 40 óráig tart
A hajó indulásához utasok még felvétetnek.

Felvilágosítással díjmentesen szolgál fiókunk

GATTORNO S.A.R. Timisoara, Str. Bonnaz 20. (Novák ház)

MANIU ÉS JORGA TARGYALÁSAI. Bukarestből jelentik: Maniu Gyula és Jorga professzor között tárgyalások indultak meg politikai egyezmény megkötése érdekében. A nemzeti parasztpárt feltételeit Tascu professzor vette át és azokra Jorgának Kisenevből való visszaérkezése után fognak válaszolni.

— **Temesvári magyar eserkészek kirándulása.** A temesvári magyar eserkészek, akiknek megalakulásáról hírt adtunk, vasárnap jól sikerült kirándulást rendeztek Világosra. Reggel korán indultak autókön Aradon keresztül és a délelőtt folyamán érték céljukhoz. Megtekintették Világost, a környéket, az erdőben pedig játékot és tornát rendeztek. A kirándulók este tizenegy órakor tértek vissza Temesvárra. A kirándulást Lőbl Márton és Földváry Viktor vezették.

— **Zongorája mellett öngyilkos lett** Budapestről jelentik: Fekete Magda, Fekete József aszfaltgyári igazgató leánya, aki a zeneakadémia nagyreményű növendéke volt, ismeretlen méreggel megmérgezte magát. A fiatal lányt zongorája mellett a földön találták és mellette hevert a Valse d'Amour című kotta.

Képheretkezés
gyári áron
8
Hunyady-ut 14, volt Piffel féle ház.

Fokozódik Szlovenszko széntermelése. Pozsonyból jelentik: Szlovenszko-ban az elmúlt évben lényegesen emelkedett a széntermelés. A békebeli idő óta a négyszeresére emelkedett Szlovenszko széntermelése. A háboru előtt átlag évente nem termeltek több szént Szlovenszko-ban egy millió métermázsánál, 1926-ban már 3.814.000 métermázsára volt a széntermelés. 1927-ben pedig 4.372.000 métermázsára szökkent. Ugyanazak emelkedést mutat a szlovenszko-i vasétermelés is. Ezzel szemben a szlovenszko-i petroleumtermelés jelentősen visszajelődött és ennek leglényegesebb oka az, hogy a szlovenszko-i petroleumforrások egyre jobban kiapadnak.

HATEZER LEIERT egy hét Olaszországban. Jelentkezés e hó 5-ig a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

— **Lábtörés futballozás közben.** Flúzer János tizenegy éves újkisodai fiú vasárnap délután a mezőn több pajtásával futballozott. Játék közben olyan szerencsétlenül elesett, hogy jobb lába bokájában eltört. A mentők a kórházba szállították.

— **Élve temette el csecsemőjét.** Kaszáról jelentik: Vizaver Mária tizenkilenc éves leány titokban egy gyermeknek adott életet. A leány hosszú vallatás után beismerte a szülést, de azzal védekezett, hogy a gyermek holtan jött a világra. El akarta szégyenét titkolni és mivel a gyermek ugyanis holt volt, betette egy fadóbozba és a lakás mögötti kertben eltemette. A csendőrség kiásta a csecsemő holttestét és a boncolás kiderítette, hogy a kis csöppseget élve temette el a lelketlen anya.

— **A Duna rejtélyes halottja.** Pozsonyból jelentik: Marcelháza község határában a dunai halászok egy matróról holttestét fogták ki a folyóból, akit ismeretlen tettes gyilkolt meg és áldozatának hulláját a vízbe dobta. A nyomozás szerint a gyilkosság valamelyik dunai hajón történthetett. A matróról alighanem valamelyik matrótársra gyilkolta meg és az éjszaka sötétjében a fedélzetről a folyóba dobta a hullát.

— **Falurossza.** A Katolikus Ifjúsági Egyesület műkedvelői vasárnap, május 6-án délután négy órakor a Tigris-utca 6. szám alatt levő helyiségükben megismétlik a Falurossza három felvonásos énekes népszínművét, amelyet a múlt héten nagy sikerrel mutattak be. Az egyes szerepeket ugyanazok játsszák, mint az első előadáson. Jegyek 20, 30, 40 és 60 leies árban már most válthatók az egyesület helyiségében.

— **Banatul.** Cotrus aradi költő Banatul című folyóiratának most jelent meg új száma. A folyóirat programjához híven folytatja célját, a Bánság ismertetését. Mostani számába különösen Cotrus A., Grigore Jon, Grosorean Kornél dr., Gaspar Mihály, Popovici Lucia és Cimponeriu Sándor dr. irtak értékes cikkeket.

* **Kirándulók figyelembe!** A gyönyörű fekvésű Bogdarigósfürdő ünnepi megnyitása május elsején, azaz kedden megy végbe. — Vasutállomás Charlottenburg, a lippai vonalon. Minden vonat érkezésnél autóbusz áll a kirándulók rendelkezésére.

— **Komoly autóbaleset az országuton.** Kolozsvárról jelentik: Tegnap könnyen végzetessé válható automobilszerencsétlenség történt a Szalárd felé vezető országuton. Biró Sándor, a nagyvárad Agrárbank és Takarékpénztár igazgatója, Weiszmann Dezső dr. ügyvéd és Csató Béla mérnök egy hatalmas turaautón Szalárd felé igyekeztek. A falutól nem messze parasztszekér került az autó elé. A söfför hirtelen erős lendülettel jobbra irányította az autót, mely az út szélén álló sürgönypóznához ütődött és féloldalt billent. Biró igazgató nagy ivben kirepült a kocsiból és eszméletlenül terült el a földön. A nagyvárad kórházba szállították, ahol megállapították, hogy bordatörést és kisebbfokú agyrázkódást szenvedett. A többi utasok komolyabb baj nélkül menekültek.

— **Májusi meglepetés a Royal barban.** Május elsejétől kezdve szenzációs világvárosi programot állított össze a Róyal igazgatósága. Elly Lys a bájos táncosnő, aki most tért vissza olaszországi szerepléséről, képezi a műsor szenzációját. Fellepnek még Patino és Negri, a budapesti Papagály mulató sztárjai. Rositta, Heddy Sachs, Tóth Piri, Lylian Grethy egészítik ki a műsort. A közkedvelt Havai-trió teljesen új műsorral lép fel. A zenét a kiváló Pongrácz vezetése alatt álló jazz-band szolgáltatja. A műsor este tizenegy órai kezdettel a Royal barban lesz. Este kilenc órától kezdve pedig a Havai-trió valamint Pongrácz-Zsiross kiváló jazz zenekara a kávéházban hangversenyez. Asztalok a barba előre megrendelhetők.

* **Külföldi gummi cipőtalpalás céljára megérkezett,** különösen alkalmas utcai, sport, tennisz és tornacipőknél hölgyek, férfiak és gyermekek részére. Új cipők mérték után a Kádi-cég utján legolcsóbb áron a Pittrofin-műveknél, Hunyadi-ut 6. szám alatt rendelhetők meg. Cipők, kerékpár köpenyek és mindennemű gummi-cipők javítása a Pittrofin patent eljárás szerint történik.

KIRALYI VENDEG A SZOVJET MOSZKVBAN. Moszkvából jelentik: Amanullah afgán király már a közeli napokban várják Moszkvába. Ez lesz az első királyi vendég a szovjet Moszkvában. Elhatározták, hogy a május elejére felállított utcai díszleteket és diadalkapukat az afgán király látogatásáig állni hagyják.

— **A kereskedők egyesületeinek békes együttműködése.** A Sfatul Negustorese központi választmánya úgy döntött, hogy Erdély és a Bánság ana városaiban, ahol a kereskedők többsége az ott működő helyi alakulatokban, kereskedelmi egyesületekben tömörült, ott a Sfatul Negustorese helyi szervezeteit felosztatják. A felosztás folytán Temesvárott az a helyzet áll elő, hogy csupán a Kun Richárd elnökléte alatt működő kereskedők egyesülete folytatja továbbra is működését. Erdélyben és a Bánságban mindössze négy-öt helyen marad meg a Sfatul Negustorese, ahol viszont a helyi kereskedelmi szervezetek oszlanak fel és lépnek a Sfatul Negustorese kötelékébe. Ezen az alapon a kereskedők szövetsége és a Sfatul Negustorese között helyreállt a béke.

— **Betörés egy lakásba.** Schar Jenő Uri-utca 2. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy távollétében ismeretlen tettesek betörték a lakásába és onnan több ruhadarabot loptak el. A kár háromezer lei.

— **A Déli Hírlap Budapestben** állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

— **Utonállás a sötétben.** Siskás Ferenc tizenkilenc esztendő munkás, aki Újkisodán lakik, vasárnap egy barátjánál volt a Krizsántelepen. Mikor este hazafelé igyekezett, a sötétben két ismeretlen ember megtámadta és késsel könnyebben megsebesítette. Az ügyben az illetékes gyiroki csendőrség indította meg a nyomozást.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).**

— **Megölték öt éves gyermeküket.** Bécsből jelentik: Halaska János iszákos és durva modoru munkás a szeretőjével, Stodola Matilddal együtt megölte öt éves Antónia nevű leánykáját. Az orvosi boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen kislány több helyen csonttörést szenvedett és kétségtelenül erőszakos halál áldozata lett. A boncolás eredménye után a kegyetlen szülőket letartóztatták. A rendőrség megállapította, hogy a kérdéses estén tompa ütést hallottak a szomszédok, amely után a kislány sírni kezdett, majd elhallgatott a sírás is.

— **A lakástörvény és magyarítása a következő helyeken kapható:** A Belvárosban: Galambos könyvkereskedés, Moravetz könyvkereskedés, Légrady könyvkereskedés, Fenyo könyvkereskedés. Lőbl könyvkereskedés, Arzenovits dohánytüzde, Lakkbérlok Védőegyesülete (Merey-u. 3.), a Józsefvárosban: Pollák Károly könyvkereskedésében, Seudier-tér 3. sz. és Ungár Pál könyvkereskedésében, Küttl-tér, továbbá az összes hírlapárúsító bódékban és a Déli Hírlap rikkancsainál.

Primăria Municipiului Timișoara.

Publicatiune

Se aduce la cunoștință publ.că că timpul și locul vaccinărilor pentru copii în etate de 3 luni până la 12 ani, precum și revaccinarea copiilor până la etate de 12 ani cari încă nu sunt vaccinați se vor efectua pe teritoriul orașului Timișoara în modul următor:

1. In Cetate Dl Dr. Stefan Banfi sustituind pe Dl Dr. Weisz va vaccina în localitatea școlai primare cl. I, I., Str. Gen. Gri-gorescu No. 1. (Ferencz Józef-utca) la 4 și 5 Maiu ora 1/2 p. m.

2. In circ. sanitară II. Dl Dr. Petculescu va vaccina a 9 Maiu la ora 3 p. m. în școlae de fete din Str. I. Maiorescu No. 5. (Bárány-utca).

3. In circ. san. III. Dl Dr. Milivoi Stefanovici va vaccina la 2 și 3 Maiu la ora 4 p. m. în școala de băieți Str. Simion Bar- nuțiu No. 8. (Magyar-utca).

4. In circ. san. IV. Dl Dr. Ioan Bontila va vaccina la 3 și 8 Maiu la ora 1/2 5 p. m. în școala de băieți Str. Pipos No. 4. (Iskola-utca).

5. In circ. san. V. Dl Dr. Stefan Banfi va vaccina la 4 Maiu la ora 3 p. m. în școala din Piața Lahovari (Telekház-tér).

6. In circ. san. VI. Princ. Carol Dl Dr. Vasile Pinteá va vaccina în localele Judecătoriei comunale IV. Str. Iancu Vacarescu (Bem-utca) la 2, 3 și 4 Maiu la ora 4 1/2

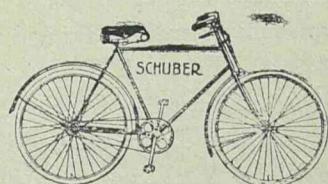
7. In circ. san. VII. Princ. Mihai Dl Dr. Eugen Rațiu va vaccina la 7 Maiu la ora 2 p. m. în școala Piața Avram Iancu.

8. In circ. san. VIII. Dl Dr. Eugen Rațiu substituind pe Dl Dr. Selegianu va vaccina la 7 Maiu la ora 2 p. m. în școala Piața Avram Iancu Princ. Mihai.

Despre această dispozițiune se înștiințează publicul cu observațiunea, că copiii sunt obligați la vaccinare și revaccinare; cari au fost vaccinați de medici particulari sau cari din cauză de boală nu se pot vaccina, părinții lor sunt datori a prezenta medicului de circumscripție ca medic vaccinator un atestat legal dela acela medic particular.

Neinplinirea acestei ordonanțe, ori negliarea totală a vaccinărilor se va pedepsi conform legii sanitare art. 42. și 54. și conform regulamentului pentru vaccinare art. 45. și 46.

6017
Timișoara, la 25 Aprilie 1928.
Primaria Municip. Timișoara.

Angol Coventry Eagle

Motorhércopárók JAP-motorttal
Hercopárók, varrógépek, gramofon és lemezek
nagy választékban.

SCHUBER JÁNOS műszerész
T E M E S V Á R B ényváros, Fő-utca 19. 949

!! NINCSTÖBBÉ LAKÁSHIÁNY !!

Eladunk építetünk Ház- és villatelkeket
1-2 szobás beköltözhető új téglaházakat 5-6 évi lefizetésre. :-: heti 300 lei törlesztésre.
:-: lefizetésre. :-: **Építési anyag is részletre.** Tel.: 11-03

KARDOSTELEP intézőségénél.

Házát lakbérrel lefizeti. 564

Irodalom

Bakot lőtt az irodalom berkeiben

Temesvár, május 1.

Rég lóttek már olyan irodalmi bakot, mint a Neues Wiener Journal tegnapi számában. Ez a páratlanul népszerű bécsi újság, amelynek irodalmi ismertetései már majdnem a kutforrás jellegével bírnak, gyönyörű legendát talál fel Blasco Ibanezről. Értésülése szerint a nagy radikális írónak utolsó évében nem volt nagyobb gondja, mint a bikaviadalok és ezek presztízisének megmentése érdekében, közvetlen halála előtt megírta utolsó nagy regényét, az Arénát. Minden esetre nagyon furcsa beállítása egy nagy író tendenciáinak, akinek mély-séges művészetében legesodásabban tündökölt az andaluziai élet. De ami még megdöbbentőbb, az az időbeli tájékozatlanság! Hisz éppen a »Sang y Arena« regényével tünt fel Ibanez ez előtt legalább husz évvel, amelynek hervadhatatlan szinompáját azóta sem szünt meg csodálni és számontartani a világ. Példátlanul mulatságos ez a vaskos tévedés. Nem mulathatunk rajta kevésbé, mintha egy szép napon azt olvassuk a nagytekintélyű világlap hasábjain, hogy legközelebb Cyrano de Bergerac, Rostand eddig ismeretlen műve kerül színpadra.

Flaneur.

Művészet

A szociális misszió műsoros délutánja. A szociális misszió józsefvárosi és erzsébetvárosi szervezete vasárnap délután az ipari szindikátus nagytermében sikeres műsoros délutánt rendezett. Pázer László szalvatóriánus atyának a misszió feladatairól tartott nagyszabású előadása után táncokkal, énekkel, szavalattal és zenével Bejan Szanda, Schmidt Trudi, Dragan Nuci, Klirr Marcella, Rosenberg Magda, Lenhardt Irma, Diel Karla, Appeltauer Vilmosné, Vatazan Melitta, Siskovics Kálmán, Jirasek Ottó, Anheuer Rajmund, Stanzel János, Friedl Ernő, Grossmann József, Kamrath József és Novacek Adolf arattak sikereket.

A Gloria művészestéje. A Gloria dalegylet női kara, amely néhány hónap óta sikeresen működik, szombaton rendezte első önálló estjét, amelyre a közönség nagy számban látogatott el. Az estét Tamás Antal szellemes konferánssza vezette be, melyet tizenegy számból álló pompás műsor követett. Elsőnek Leviczky György karnagy vezénylese mellett a Glória vegyeskara előadta Demény szerenádját, melyet a közönség tapssal fogadott. Bakos Juci Kiss Józsefnek A rab aszony című balladájának elszavalásával, Jakab Vilma, Jirasek Ottó és Czank László énekszólóikkal, Láng Lajos hegedűszólójával, Höfle Vali zongorajátékával, Szolivik Mariska, Kiss Kató, Kuti Irén, Szabó Olga, Höfle Leus, Ötvös Mancsi és Váczy Emma táncokkal arattak rengeteg tapsot. Az egyes számok zongorakiséretét bravurosán látták el Djaniics Aranka és Leviczky György. A közönség hálásan fogadta a műsor minden egyes számát, utána pedig reggelig maradt együtt a tánc mellett.

Közgazdaság

Egy év munkája

a Bánság közgazdasága szolgálatában

Temesvár, május 1.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen megjelent Harjescu Cesar kamarai kormánybiztos és Faur Liviusz miniszteri igazgató is. A közgyűlést Oprea János elnök nyitotta meg, aki reámutatott az 1927. év súlyos gazdasági helyzetére. Kifejtette, hogy a nagy problémák kedvező elintézése nem a kamara jóindulatán és akarátán, hanem a súlyos körülményeken mulott. Utalt arra is, hogy a posta, a vámsholgálat és a vasút még mindig nem teljesíti feladatát, úgy mint azt kellene. Mindezek a tünetek még a háború következményének nehézségei és annak a reményének adott kifejezést, hogy az iparra és kereskedelemre mégis eljön a boldogulás jobb időszaka is. A napirend során Oprea János elnök előterjesztette a kereskedelmi és iparkamarának 1927. évi működéséről szóló jelentést, amelyet Lendvai Jenő vezértitkár szerkesztett és amely hű tükrö a Bánság ipari, kereskedelmi, pénzügyi helyzetének. Reámutat a jelentés arra, hogy a kamara elnöksége és igazgatóválasztmányja foglalkozott a valuta stabilizálásának kérdésével és az aranyvaluta problémájával. Hivatkozik Bratianu Vintila miniszterelnöknek tavaly tartott temesvári előadására és kifejti, hogy a kamara szorgalmazta a bírósági eljárás gyorsítását, közbenjárta a hitel kérdésben, a vámvédelemben, a vámtarifa revíziójában, a vámhitelek engedélyezése kérdésében. Javaslatot tett a kamara kereskedelmi megegyezések létesíté-

tésére és a forgalmi adók eltörlése ügyében is hathatósan eljárta. Továbbképző tanfolyamokat szervezett, tiltakozott a hálaló kereskedelem ellen. Az elnöki jelentés reávilágított a kisiparosság és kiskereskedelem szomorú helyzetére. A részletes jelentést a kamara tagjai egyhangulag tudomásul vették.

A kamara tavalyi költségvetése nyolcszáz ezer lei felesleget mutat. Ebből a többletből az elnök 50.000 leit a kereskedők egyesületének, 50.000 leit a bánsági gyárosok szövetségének, 50.000 leit a kisiparosok háza részére, 24.000 leit beteg tanoncok nyaraltatási akciójára és száz ezer leit a szakkönyvtár céljára kér megszavaztatni. Tiera Konstantin hangsúlyozza, hogy az elaggott és tönkrement kereskedők segélyezésére többet kellene adni. Novac Traján a tanoncok hathatósabb támogatását kérte. Dobrescu indítványozta, hogy a kereskedőknek adandó pénzt a kamara kezelje és javaslatlattel után utaljon ki segélyt. Kun Richard ezt bizalmatlanságnak tekinti és visszautasítja. A kamara az elnöki javaslatot ezután elfogadta. Gutu György és Potenez Jakab a temesvári kisiparosság köszönetét tolmácsolták Oprea elnöknek és a kamara vezetőségének. Szappanos Gyula magyar nyelven ugyancsak a kisiparosság nevében szólalt fel, megköszönte Oprea János elnök támogatását és kérte, hogy azt a jövőben is tartsa meg. A közgyűlés Oprea János elnököt és a kamara vezetőségét lelkesen ünnepelte.

Sport

A Banatul veresége. A vasárnapi sporteredmények egyetlen kimagasló eredménye a Banatulnak a TMTE-től 3:2 (1:1) arányban elszenvedett veresége volt. A TMTE győzelme újabb eltolódást jelent a bajnoki táblán és ismét a Kinizsi áll a bajnokság élén. Ha az U. D. R.-nek sikerül a Banatullal szemben eldöntetlen eredményt elérni, úgy egyenlő pontszám mellett a Kinizsi nyeri meg a kerületi bajnokságot. A Rapid meglepetésszerűen 2:1 (2:1) arányban verte a Politechnikát és az egyetemi csapat a husvétit turától még fáradtan vette fel a küzdelmet. A Rapid ezzel a győzelmével biztosította az első osztályban való maradását. A Kinizsi 10:0-ra győzte le a szürkén játszó Kadimát, míg a TAC a saját otthoná-

ban játszó U. D. R.-től 2:1 (1:0) arányú vereséget szenvedett. Az U. D. R. szerencsésének köszönheti győzelmét, játékosai formán alul játszottak. A többi, vasárnap lejátszott mérkőzés eredménye: Hertha—Kissoda 2:1 (0:1), Amáttör—Patria 3:2 (1:2).

Elmarad a Kinizsi budapesti szereplése. Budapest közönsége nagy érdeklődéssel várta a Kinizsi május elsejei budapesti szereplését. A Kinizsinek az Ujpesttel kellett volna revánsmérkőzést játszani. Tavaly tudvalevőleg a Kinizsi 4:0 arányú győzelmet aratott az Ujpesten. Azonban a Kinizsi vezetősége a mostani mérkőzés elhalasztását kérte, mert néhány játékosan niesen kifogástalan kondícióban és tartalékokkal nem állhat ki ilyen fontos mérkőzés lejátszására. Lazzar Kornél dr. a Kinizsi elnöke Budapesten tar-

tózkodik és megállapítja az Ujpest vezetőségével együtt a mérkőzés újabb időpontját. A Kinizsi valószínűleg pünkösdkor utazik Budapestre.

Két hazenamérkőzés. A mai sportprogramon két válogatott hazenamérkőzés szerepel. Arad válogatott hazenacsapata látogat el Temesvárra. Temesvár tavaly Aradon az aradi csapatot vereséget szenvedett és így a mai játszásra kerülő mérkőzés reváns jellegével bír. A mérkőzés délután négy órakor veszi kezdetét a Banatul-pályán. A válogatott mérkőzés előtt Kinizsi—Turul hazena csapatai találkoznak.

Budapesti eredmények. F. T. C.—Atilla 5:1 (3:0). A Ferencvárosi biztosság győztese a magyar profiligának. Hungária—Nemzeti 3:1 (0:1). Debrecen Booskay—III. kerület 2:0 (0:0). A Kinizsiből átigazolt Teleky szépen szerepelt.

Tennisz mérkőzések. A Dawis kupén most kezdődtek meg a selejtező tennis mérkőzések. A magyar csapat a görögökkel került össze és azokon 5:0 arányú győzelmet aratva a selejtező mérkőzést megnyerte.

Rádió

Műsor:

Kedd. Május 1. Budapest. 3 óra 30 perc: Mesedélután. **7 óra:** Ujpest—Kinizsi mérkőzés eredménye. **Bura Károly** cigányzenekarának hangversenye. **8 óra 30 perc:** Postaskulturregysület hangversenye, utána a Dunapalota szállóból jazzband. **Bécs. 11 óra:** Bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. **8 óra 15 perc:** Operaelőadás közvetítése. **Breslau. 4 óra 30 perc:** Hangverseny. **8 óra 15 perc:** Zenekari hangverseny. **9 óra 10 perc:** Erna Feld dal estje. **Frankfurt. 4 órakor:** Orgona hangverseny. **Kattowitz. 5 óra 45 perc:** Hegedűhangverseny zongorakisérettel. **Langenberg. 6 óra:** Énekhangverseny zongorakisérettel és vonóskvartett. **6 óra 30 perc:** Rigoletto operaelőadás. **München. 4 óra:** Zenekari hangverseny. **6 óra 20 perc:** Énekhangverseny. **8 óra:** Mendelssohn-hangverseny. **9 óra:** A nürnbergi Dürer-ünnepély átvitele. **Prága. 7 óra 30 perc:** Énekkari hangverseny és szavalatok. **Róma. 8 óra 45 perc:** Boito Mefistofele című operájából szemelvények. **Stuttgart. 8 óra 15 perc:** Énekkari hangverseny. **Varsó. 5 óra 40 perc:** Hegedűhangverseny zongorakisérettel. **7 óra 20 perc:** Operaelőadás átvitel Kattowitzból.

Szerda. Május 2. Budapest. 12 óra: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. **4 óra:** Mesedélután. **6 óra 30 perc:** A szimfonikus zenekar Beethoven estje több operaénekesnő és énekes közreműködésével. **8 óra 30 perc:** Bartók Béla zongorahangversenye. **11 óra:** Hírek és az EMKE-kávéház cigányzenekarának hangversenye. **Bécs. 11 óra:** Zene. **4 óra:** Hangverseny. **5 óra:** Mesedélután. **7 óra 30 perc:** Alarcosbál című operaelőadás. **Frankfurt. 4 óra 30 perc:** Meyerbeer emlékhangverseny. **Kattowitz. 5 óra 45 perc:** Mandolinhangverseny. **8 óra 30 perc:** Zenekari hangverseny. **Königsberg. 10 óra 30 perc:** Gertrud Runge dalestje. **Langenberg. 6 óra:** Beethoven szonátáest. **Gordonka és zongora. München. Este 10 óra 15 perc:** Kozmetika. **Róma. 8 óra 45 perc:** Zenekari hangverseny. **Lea Mulé-Tumbarello** hangverseny énekesnő közreműködésével. **Stuttgart. 8 óra:** Dié Braut von Messina előadása.

Az egyes előadások kezdetét a műsorban közép-európai időszámítás szerint jelezzük.

Petőfi-csárda új kerthelyisége

megnyilik május 1-én kedden.

Temesvár legkellemesebb kirándulóhelye -- Árnyas, parkirozott, szép kert -- Pompás ételek, jó fajborok Polgári árak.

Kálló Géza cigányzenekara. A vendéglőt özv. Schatteleszné, a Pacsirta-mező volt tulajdonosa vezeti

1178

Apróhirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szög husz lei.

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Keresek azonnali belépésre jólfőző bejáró szakácsnőt. Cim: Mühle Vilmos-utca 1, II. em., ajtó 5, d. u. 2-4 között. (1189)

Előkelő uri ház vidékre, perfekt szobaleányt keres. Érdeklődni: Erőd-utca 12/II.

Általános leépítések idejében sokoldalú képességekkel alkalmazást találhat, ha mindennemű irodai gyakorlatokban (gép, gyors, vita, helyesírás, levelezés, könyvelés stb.) tartott speciális társas és magánóraimmal, módszerrel, elsőrendű referenciákkal biztosított eredménnyel magát ki képezi. Külön kezdőknek és haladóknak. Szívesen felvilágosít: Engelman, akadémiát végzett könyvelő, levelező, okl. gyorsíró. III, Ujtiak-utca 24. (78)

Allást keres

Intelligens, biztosítékkal rendelkező, három nyelvet beszélő urilány kasszához vagy hasonló állást keres. Cim a kiadóban. (1172)

Bank vagy irodaszolgái, esetleg raktárnoki állást vállalok. Sörházfasor, Telekbanki bérvilla, házmaster. (1190)

Mindenes, vagy szobalányi állást azonnali belépésre keresek. III. Gát-sor 66. (1186)

Gyermeklányi vagy szobalányi állást keresek azonnali belépésre. Gát-sor 66. (1187)

Intelligens urileány gyermek mellé ajánlkozik. Fröbl-utca 42, ajtó 38. (1182)

Házmasternek ajánlkozik iparos, fiatal házaspár. Cim a kiadóban. (1151)

Lakás

Egyszobás lakás, mellékhelyiségekkel a Gyárvárosban kiadó két személy részére. Ajánlatok „1000” jellegre a kiadóba. (1157)

Egy szoba, előszoba, konyha és összes mellékhelyiségek, modern berendezéssel eladó a Skudier-téren. Érdeklődni Teisz, Bonnáz-utca 12.

Belvárosban 2 nagy butorozott utcai szoba, irodának, orvosi rendelőnek különösen alkalmas, kiadó. Cim a kiadóban. (1181)

Üzlethelyiség és szép lakás kiadó. Gyárváros, Magyar-utca, szembe a Keztyü gyárral. (1179)

3 szobás lakás a Belvárosban azonnal kiadó. Ajánlatokat „50.000” jellegre alatta a kiadóhivatalba kéretnek. (1192)

Adás-vétel

Olcsó családi ház Bessenyei-telepen eladó, azonnali beköltözhető. Cim a kiadóban. (1180)

Megvételre keresek komplett sörkimérő pultokat. Cim: Porter sörlerakat, Fröbl-utca 31. (1171)

Jó és szép Singer varrógép és egy hintaszék eladó. Gyárváros, Rózsater 3. Pollák. (1170)

Hercegnő és cigány szerelme

69

Az utasok a teli fülkében hétköznapi dolgokról zsi bongtak és a tájak szépségéről is csevegtek, de Rigó Janesi mindezt nem hallotta. Neki úgy tűnt fel, mintha rajta kívül csak még valaki volna a vasuti fülkében, egy szépséges fiatal nő, Chimay Klára hercegnő, akit megszöktetett a férje palotájából.

Merengéséből, a multban való ábrándozásáról, a kalauz zavarta ki, amikor a jegyét kérte.

— Votre billet, monsieur, — szölt az udvarias kalauz.

Átadta neki a jegyet és miközben a kalauz azt átlukasztotta, kíváncsian vizsgálta az arcát.

Öreg vasuti altiszt volt a kalauz, barátságos, jóságos arcu, udvarias, előzékeny ember. Mikor végzett a jegyvizsgálattal, megbicecentelte a fejét, mosolygott és úgy adta vissza a jegyet:

— Merci.

Rigó Janesi erősen belenézett a kalauz arcába. Ki tudja, nem ez volt-e az a kalauz, aki annak lejárá olyan kedves volt hozzá és a szerelmeséhez, lefüggönyözte fülkájukat és bezárta annak ajtaját, nehogy hivatalnok zavaráj turbékolásában a fiatal párt.

Rigó Janesi nagyot sóhajtott és visszagondolt mostani állapotára. De sok mindenféle bajon és vesződségen ment keresztül azóta. A boldogság néhány esztendeje elrepült és azután csak a megszokottság következett közte és Klára között. A pénz is egyre fogyott, végül teljesen üres maradt a zsebe. Következtek a nyomorúság hónapjai. Visszaemlékezett arra, amikor Klárát elküldte a herceg palotájába, hogy az egykori férjéért pénzt kérjen és hogy éppen akkor érkezett oda, amikor a herceg haldokolt és már nem tudta megváltoztatni a végrendeletét. Aztán rá gondolt arra, amikor Klárát rá akarta venni, hogy magát szerelméhez férfiaknak pénzért árulja és így szerezzon pénzt. Végül elgondolta, hogy amikor Klára ezt a galád tervet felháborodottan visszautasította, akkor ő maga akart pénzt szerezni és pedig lopással.

Mikor mindezeket végiggondolta, egy csepp megbánást sem érzett. Keleti vére, a kóbor cigányoktól örökölt jelleme, mindezekben nem talált semmi kivételt. Most is csak a válást vonogatta, mikor mindez sorba eszébe jutott.

De igenis bosszankodott, hogy a lopása nem sikerült. Saját magára haragudott, hogy olyan ügyetlen volt és a lopásnál rajtakapatta magát. Ha akkor a lopás sikerül, egy csomó pénzt szerzett volna, mehetett volna azonnal vissza Klarához. Lett volna megint

egy jó időre pénzük.

De hát ezen most már nem lehet változtatni. Most már csak azt szeretné tudni, hogy Klára hová lett. Tudta, hogy nem fog többé visszatérni hozzája. Nagyon is jól ismerte azt a nőt. Amit az egyszer cselekszik, azon nem változtat. Azonban érezte, hogy még egyszer látnia kell Klárát, hogy kibéküljön vele, mielőtt véglegesen elválnak úgy, hogy soha többé viszont ne lássák egymást.

XXIV.

Berlin egyik városrészében, amely már nem a város szíve, de még nem is a külváros, van egy szépen, elegánsan berendezett pincevendéglő. Bent fehérrel terített asztalok, virággal díszítve, várják a vendégeket. A személynzet tiszta, előzékeny, modoros.

Kivülről a helyiség vérvörösre van kifestve. A vörös festéken pedig fehér betűk ékeskednek és hirdetik, hogy ennek a pinceétteremnek a neve:

— Gulaschquelle.

Gulyásforrást jelent ez magyarul. Ezzel azt akarják mondani, hogy a Gulaschquelle voltaképpen magyar vendéglő, ahol magyar a konyha, magyarul is beszélnek a pincérek és szívesen látják azonban nemesak a Berlinben élő magyarokat, hanem azokat a németeket is, akik meg akarják kóstolni a gulyást és más mindenféle magyaros ételt, amely a német konyhán nem készül.

Természetesen, hogy ennek a magyar vendéglőnek magyar zenéje is van. Jól összejátszó cigányzenekar ez a muzsika, amelyet a berliniek megszerettek és miatta esténként zsufolásig telik meg a helyiség.

Amikor olvasónkat a Gulaschquelle helyiségébe vezetjük, akkor a délután ugyan már elmúlt, azonban a vacsora ideje még nem következett el. Olyan átmeneti idő ez, amikor a pincérek a még üres vendéglőben végigjárják az asztalokat és sorra megtekintenek mindent, hogy rend van-e mindenütt. A cigányok is együtt vannak már, kikészítik hangszereiket, megpengetik a hurokat, hogy jól vannak-e hangolva. Vendég ilyenkor még kevés vetődik a vendéglőbe.

Most is mindössze két Berlinben tanuló magyar diák van ott. Elköltik szerény vacsorájukat, hogy aztán hazamenjenek és a féléjszakát tanulással töltsék.

A két magyar diák jó ismerőse a cigányzenészeknek. Az egy országból való származás és a közös magyar anyanyelv bizonyos kapcsolatot, barátságot teremtett köztük és esténként rendszeresen el-elbeszélgetnek egy kicsit.

(Folyt. köv.)

Különféle

Legkomplikáltabb órajavitást garancia mellett vállalok. Készítek toronyórákat saját műhelyemben. Levelezőlap hívásra házhoz is jövök. Bóling órás, Kisdózsa-u. 1. (1023)

Három raktár bármely célra azonnal kiadó. II. Kossuth tér 4. Freund. (1188)

Cimbalom és citera oktatást, valamint kézimunka készítését vállalom. Cim: Pongráz, IV. Gorove u. 3. (1166)

Elcserélném aradi két szobás házat borbélyüzlettel, kisebb temesvári házzal. Cim: Nagy, borbélymester, Csillag-utca 17. (1161)

Társas- kirándulás

1 hétre O'aszországba

Indulás 1928 május 12-én

Budapestről Abbáziába, Lovranába, Velencébe, Lidóra, Trieszten át vissza Pestre.

A program a következő:

Máj. 19. Indulás Budapestről (Déli vasut) 19 órakor.

Máj. 13. Reggeli az étkezőkocsiban Érkezés Abbáziába 11 órakor. Elhelyezkedés a szállóban. Ebéd.

D. u. a fürdőhely megtekintése. Vacsora. Szállás.

Máj. 14. Reggeli, ebéd, vacsora. Napközben a fürdőhelystrandja igénybe vehető. Szállás.

Máj. 15. Reggeli, ebéd, vacsora. Kirándulás autóval Lovranába. Szállás.

Máj. 16. Reggeli. Indulás Abbáziából 5:45-kor. Ebéd az étkezőkocsiban. Érkezés Velencébe 14:30-kor. Elhelyezkedés a szállóban. Velence megtekintése. Vacsora. Szállás.

Máj. 17. Reggeli. Múzeumok megtekintése. Ebéd. Kirándulás Lidóra. Vacsora. Szállás.

Máj. 18. Reggeli. Velence nevezetességeinek megtekintése. Ebéd. Indulás Velencéből 14:48-kor. érkezés Triesztbe 18:20 kor. Indulás Triesztből 19:30-kor, Vacsora az étkezőkocsiban.

Máj. 19. Reggeli az étkezőkocsiban Érkezés Budapestre 11:40-kor.

Részvételi díj:

Budapestről való indulással 220 pengő

Rendezi:

az Európa Magyar-Hollandi Utazási

V Á L L A L A T

Jelentkezés a Déli Hirlap kiadóhivatalában máj. 5-ig.

A jelentkezés alkalmával a részvételi díj fele a Magyar Hollandi Bank R.-T. Budapest, Üllői-ut 4. sz. a. átutalandó.

Déli Hírlap

1928 MÁJUS 2

LEGÚJABB

IV. ÉVF. 106. SZÁM

Rendőri segédlet csak a jogerős ítélet alapján eszkozlendő kilakoltatásoknál vehető igénybe

Temesvár, május 1.

Az a bizonytalanság, amely az új lakástörvénynek a kilakoltatásokra vonatkozó részét illetően a lakók között hónapok óta uralkodott, mindinkább szűnőfélben van. Ma, május elsején volna az a kritikus nap, amelyen a temesvári lakók nagy részének lakásukból a régi lakbértörvény alapján a járásbíró részéről kiadott felmondási határozat alapján kiköltözni kellene. Ezeket a felmondási határozatokat illetően a grarú járásbíró, a temesvári városi járásbíró vezetője, körülbelül tíz konkrét esetről kifolyólag tegnap elvi jelentőségű döntést hozott.

Agrarú járásbíró ugyanis kimondta, hogy azok a határozatok, amelyek révén a lakókat arra kötelezték, hogy a lakásaikat május elsején adják át, az új lakbérieti törvény értelmében érvénytelenek.

Kilakoltatást ugyanis csupán peres eljárás alapján hozott ítélet után lehet elrendelni és az új lakbérieti törvény az ilyen, nem peres eljárású kilakoltatási határozatokkal szemben a lakóknak 1929 május elsejéig további lakóvédelmet nyújt. Valószínű, hogy Agrarú járásbíró elvi jelentőségű döntését a temesvári törvényszék is magáévá teszi. A másik fontos kérdés a házbér összegének megállapítása. Amennyiben a lakó és a háztulajdonos a harminckétszeres bérben nem tudnának megállapodni.

A lakó köteles a házbért május elsején letétbe helyezni a temesvári pénzügyigazgatásnál és a letétbe helyezésről úgy a háztulajdonost, mint a bíróságot értesíteni.

A lakbérviszályokat a speciális lakbérieti bizottság fogja elintézni. A járásbíró döntése igen sok érdekelt temesvári lakót nyugtat meg.

A háztulajdonosok között egyébként sok olyan van, aki ismételt felszólította már lakóját, hogy a lakást adja át és úgy igyekszik a lakót megfélemlíteni, hogy a rendőri segédlettel való azonnali kilakoltatást helyezi kilátásba. A lakók ezirányú panaszai alapján

a Lakóvédőegyesület küldöttsége tegnap délelőtt Légrády István elnöke alatt felkereste Crenian Aurél rendőrprefektust, akit megkérdezték, hogy mi az álláspontja a kilakoltatáshoz igénybe venni tervezett rendőri segédletről.

Crenian rendőrprefektus a küldöttségnek határozottan kijelentette, hogy kilakoltatásokhoz rendőri segédletet csakis jogerős ítélet alapján fog engedélyezni és ilyenkor minden egyes esetben személyesen

intézkedik.

A rendőrprefektus a kerületi rendőrközmisztériátusokat is ilyen értelemben erősítette.

Ebből az következik, hogy a rendőrprefektus tudta nélkül kilakoltatás nem eszközölhető. Ezért tehát egyetlen lakónak sincsen oka a háztulajdonos megfélemlítési kísérletétől megijedni, hanem minden ilyen esetet azonnal jelentsen be a Lakóvédőegyesületnél, amely azonnal közbenjár az érdekeltekben.

Mérgezésről fél

Kun Béla, akinek ügyvéd hozza a fogházba az élelmet

Budapest, április 30.

Amíg Kun Béla a bécsi országos törvényszéken várja további sorsát, addig világszerte sokat beszélnek és irnak erről az esetről. Akiknek alkalomuk volt a letartóztatott Kun Bélát látni, megállapítják, hogy rendkívül mértékben megöregedett, a hangja rekedt és akadozó. A fogházban külön cellában helyezték el, amelyben minden kényelme megvan. A cella nyílása előtt félóránként cserélik föl az öröket, akik állandóan figyelik.

Kun Béla azt a kérelmét adta elő, hogy az élelmet ügyvédje szállítsa

be neki a fogházba. Ezt azért tette, mert valószínű, hogy mérgezésről fél.

Kun Béla a vizsgálat eddigi adatai szerint azt tervezte, hogy Bécsben körülbelül nyolc hét alatt befejezi az előmunkálatait és akkor a cselekvés terére lép. Ennek első megnyilatkozása Bécsben egy biciklinap rendezése volt, majd pünkösd hetében Magyarországon kommunista lázadás. Kun letartóztatása következtében a magyar emigráns kommunistavezérek tömegesen menekülnek Bécsből. Az osztrák sajtó tiltakozik az ellen, hogy Moszkva eb-

be az ügybe beleavatkozzék és követeli, hogy Kun Béla és társai Ausztriában elkövetett eselekedeteiért osztrák bíróság előtt feleljenek.

Belgrádi jelentések szerint megállapították, hogy Kun Béla a bulgáriai macedón komitéval is összeköttetésben állott és hogy a macedónok Moszkva utasítására Dél-szerbiában nagyszabású megmozdulást terveztek.

A jugoszláv belügyminisztérium államvédelmi osztálya nyomozást indított ebben az ügyben és Úszkubben számos letartóztatás történt. Prágából jelentik, hogy a cseh kommunisták tegnap végrehajtó bizottsági ülést tartottak, amelyen határozati javaslatot fogadtak el, amelyen követelik Kun Bélának azonnal szabadlábra való helyezését és tiltakoznak az ellen, hogy Magyarországnak kiszolgáltassák. A cseh nemzeti sajtó Kun Béla ügyét a magyar revíziós mozgalom kárára igyekszik kihasználni. A Lidove Noviny azt írja, hogy Kun Béla azért utazott Bécsbe, hogy megállapítsa, miképpen működhetne együtt a revízió érdekében a Csehszlovákia területén élő magyar irredentákkal.

Dagad

a mehalai bűnügy

Temesvár, május 1.

Mehala lakossága a tömegmérgezések miatt még mindig nem nyugodott meg, sőt a feljelentések száma tegnap eggyel növekedett. A temesvári ügyészségen ugyanis Seciureanu vezetőügyész előtt megjelent Susan Pál menalái gazdász és előadta, hogy apja még 1924-ben súlyosan megbetegedett. Akkor étvágytalanság kirozta és általános testi gyengeség lepte meg. Az öreg Susan egy évig nyomta az ágyát, míg valahogyan ismét talpra állt, de a régi erejét sohasem nyerte vissza. Apja betegsége idején — mondotta Susan — névtelen levelet kapott, amelyben megírták, hogy édesapja betegsége mérgezésből származik. Akkoriban nem adott hitelt a levélnek, de most, amikor a Rotariu és Dobosan-eset foglalkoztatja az ügyészséget, sőt sorozatos ekszhumálásokat is rendeltek el, esatlakozik a feljelentéshez. Susan két mehalai lakossal szemben nyilvánította gyanuját. A mérgezési esetek száma ezzel szaporodott.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'25 Párisban 15'90

Temesvári magánárfolyamok 1928 május 1-én reggel:

Angol font: 791-791'50-791'50, dollár: 161'75-162-162'00, dinár: 2'86 külföldi, 2'81 belföldi, 2'81 effect, hollandi forint: 65'30-65'40-65'50, francia frank: 6'40-6'41-6'45, olasz lira: 8'59-8'60-8'60, cseh korona: 4'80'5-4'81-4'70, német márka: 38'77-38'80-38'90, osztrák schilling: 22'80-22'83-22'90, magyar pengő: 28'32-28'35-28'50, svájci frank: 31'20-31'25-31'30.

Terményárak:

Buzs 950, rozs 850, takarmányárpa 000, sörárpa 000, tengeri 715, tengeri május és juniusra 000, zab 800, bab 1050, burgonya 300, korpa 80, lóhere 00 lei. Irányzat: barátságos.

LUNAPARK

szombaton, május hó 5-én

Elsőrangú attrakciók!

Terrasz!

Jazzband!

42 tagu katonazenekar 12 tagu művészenekar

megnyilik

1082

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a »HELICON« Bányai Nyomda Részvénytársaságánál Timisoara.